

SOLGROTTORNA PÅ RINDÖ

Genomgång av solgrottornas kulturhistoriska värde och eventuell rivning av solgrottor inom olika värdenivåer.

ANTAL SOLGROTTOR OCH DERAS KULTURHISTORISKA VÄRDE

Det finns idag 32 solgrottor. Dessa fördelar sig på de kulturhistoriska värdenivåerna enligt tabellen nedan.

Värderingskriterier	Värde	Antal
Representerar ett lågt värde, om solgrottan skulle försvinna eller tas bort har det en liten påverkan på platsens kulturhistoriska värde.	1	3
Representerar ett visst värde. Solgrottan kanske inte är särskilt gammal eller är kraftigt förändrad och knyter inte an till den byggnadstradition som de äldre solgrottorna har. Dessa solgrottor har dock en positiv inverkan på miljön i stort.	2	4
Representerar ett kulturhistoriskt värde. Solgrottan är välbevarad och har en tydlig koppling till den äldre traditionen. Den kan vara förändrad sekundärt. Stort miljöskapande värde.	3	14
Representerar ett högt kulturhistoriskt värde. Solgrottan har sitt ursprung i den tidigaste etableringen i form av s.k Kaffegrottor. Mycket stort miljöskapande värde.	4	11
		32

KONSEKVENSBESKRIVNING AV RIVNINGAR AV OLIKA VÄRDENIVÅER

Vid en genomlysning av de kulturhistoriska konsekvenserna av en rivning av solgrottor utifrån deras kulturhistoriska värde konstateras följande.

Tre av solgrottorna har det lägsta kulturhistoriska värdet, nivå 1. Vår undersökning visar att en eventuell rivning av dessa solgrottor skulle innebära en liten påverkan på platsens kulturhistoriska värde och att en rivning kan genomföras utan att kulturmiljön skadas. Det återstår då 30 solgrottor, det är ett stort antal.

Tas även de fyra solgrottor bort som har värdenivå 2 så förloras förvisso inga värdefulla enskilda objekt men miljön med från början 34 solgrottor, varav två är rivna redan, så kommer miljön efter en eventuell rivning att bestå av endast 25 solgrottor. Denna minskning av antalet innebär en avläsbar minskning i antalet solgrottor. Detta är negativt för kulturmiljön, men det konstateras samtidigt att 25 solgrottor ändå visar på en stor mängd, vår bedömning är också att det relativt stora antalet förmår att bilda ett liknade sammanhang som dagens 32 solgrottor. Vi

bedömer därmed att en rivning av nivå 1 och 2 sammantaget är negativ och inte önskvärd, men möjligen acceptabel.

Nivå 3 består av 14 solgrottor. Rivs även dessa så återstår endast 11 solgrottor. Dessa är de intressantaste och mest värdefulla objekten. Men det är uppenbart att endast 11 solgrottor inte förmår bilda det sammanhang och den upplevelse av att det är många solgrottor som solgrottorna har haft från början. Kopplingen till det stora antalet personer som var förlagda till regementena skadas allvarligt. Det är bland annat därför inventeringen av solgrottorna har konstaterat att det stora antalet är en viktig del av det kulturhistoriska värdet.

Vår undersökning visar därmed att rivning av nivå 3 absolut inte är acceptabelt ur kulturhistorisk synpunkt.

SLUTSATS

Vår slutsats blir därmed att det är fullt möjligt att riva de solgrottor som har nivå 1. Nivå 2 kan möjligen rivs, men det bör helst ske med ett urval.

Solgrottor i nivå 3 och 4 måste bevaras i sin helhet om inte kulturmiljön skall skadas påtagligt..

Paul Wilund

Certifierad sakkunnig kontrollant av kulturvärden av kvalificerad art.

2019-04-04 rev 2019-05-02